

Sveikinimo žodis

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Prezidentas

Gerbiamieji festivalio svečiai, rengėjai, dalyviai,
Mieli ir brangūs bičiuliai,

Malonu vėl susitikti šiame tradiciniame Thomo Manno festivalyje, pasikeisti mintimis apie tai, kas verčia dar kartą atsigręžti ir dar kartą atrasti tikrąsias vertybes. Tikriausiai daug kas visa tai – mūsų bendras pastangas, mūsų bendrus darbus, pavadintų prasmės ieškojimu. Ir tai būtų tiesa. Gyvenimo prasmės ieškojimas visada buvo ir – esu tikras – visada bus neatskiriamas nuo buvimo tarp žmonių, nuo atvirumo, nuo pasirengimo išklaudyti ir išgirsti šalia esantį. Tačiau tai – ne tik prasmės ieškojimas. Tai – ir pats tikriausias, pats sąžiningiausias tėvynės ieškojimas, kaip pavadintas šių metų Thomo Manno festivalis. Žvelgiame į tautų ir valstybių istoriją, žvelgiame į iškiliasias asmenybes, ir jos, jų gyvenimai ir kūryba

Sveikinimo žodis

mums ar kartą primena, kad gyvenimo prasmės ieškojimas, grožio ir išminties, tikrojo žmogiškumo ieškojimas ir tėvynės ieškojimas dažniausiai eina greta.

Czesławas Miłoszas, kurio knygos pavadinimas ir nurodė mums šią pokalbio kryptį, savo gyvenimu, politine ir akademinė veikla ir, žinoma, savo knygomis, savo kūryba tai patvirtino. Geografinė tėvynė, gimtoji žemė ir gimtoji tauta atrandama kartu su egzistencinės, dvasinės tėvynės ieškojimu. Žmogaus gyvenimo pilnatvė aprėpia ir sąžiningą tarnystę savo tėvynei, kraštui, gimtajai kultūrai, gimtajai kalbai, istorijos tąsai, ir kartu – bendrajai žmonijos raidai: minties pažangai, atvirumui ir pasitikėjimui, valstybių ir pasaulio tobulėjimui, pagaliau – atvirumu ir pasitikėjimu grįsto bendravimo plėtrai. Todėl tėvynės ieškojimas kiekvienam mąstančiam žmogui, kiekvienam menininkui, tiesiog kiekvienam geros valios žmogui – nuolatinis aktas, jungiantis kasdienius darbus, tarnystę profesijai, tarnystę savo kraštui. Ir kartu – nuolatinė, nepertraukiama egzistencinė pastanga, atverianti egzistencinę tėvynę, kurioje netrukdo bendrauti skirtingos kalbos, skirtinga patirtis ar skirtingi požiūriai.

Daugelis iš jūsų esate ne tik kultūrai ir menui neabejingi žmonės, jūs esate ir dėstytojai. Mano nuoširdus prašymas – įdiekite jaunimui tėvynės suvokimą, į kurį telpa ir meilė gimtajam kraštui, ir įsipareigojimas universalioms, visuotinėms vertybėms.

Priminkite jauniems žmonėms, kad tėvynė atrandama per daugelį dalykų – taip pat ir per savo tautos, savo šalies, savojo meno matymą visuotinėje istorijoje, visuotinėje įvairovėje. O visuotinė patirtis suvokiama tik per savo, savo tautos ir valstybės išgyvenimų ir dvasinių turtų suvokimą. Turbūt geriausiai tai patvirtintų darbai ir vardai didžiųjų asmenybių, kurių paunksmėje šiandien susitinkame ir kalbamės – Thomo Manno, Czesławo Miłoszo, norėtusi čia paminėti ir panašios dvasinės giminytės kūrėjus Jozifą Brodskį, mūsų poetą Tomą Venclovą. Tai – žmonės, per viso pasaulio patirtį, per kūrybą atradę savąsias tėvynes, jų grožį ir unikumą, ir kartu dar sykį pristatę ir atvėrę šias vertybes pasauliui. Manau, kad būtent tokių darbų, būtent tokių pastangų kontekste menininkai vadinami tikraisiais savo tėvynių ambasadoriais pasaulyje.

Tai, apie ką kalbu, – tėvynės ieškojimas, prasmės ieškojimas – ilgas ir didelis darbas. Tačiau mus stiprina ir vilčių suteikia tai, kad niekam, norinčiai prie to darbo prisidėti, nereikia pradėti nuo nulio. Mes turim

Prezidentai Joachimasis Gauckas, Dalia Grybauskaitė ir Valdas Adamkus Nidoje. 2013 m. liepa

daugybę gyvos išminties pavyzdžių, kai žmonės taip gyveno, taip mąstė ir taip bendravo. Mes turime daugybę gyvų pavyzdžių, kai iškilių asmenybių kūrybiniai ieškojimai sutapo su tėvynės ieškojimu. Mes šiandien, būdami nepakartojamos gamtos, nepakartojamų talentų ir nepakartojamos jų kūrybos akivaizdoje, tikimės, kad einame tuo pačiu keliu. Prasmės ir grožio ieškojimo keliu, kiekvienam savos ir visiems bendros tėvynės ieškojimo keliu.

Linkiu kuo geriausios kloties visiems, einantiems šiuo keliu. Dar kartą sveikinu 17-ojo Thomo Manno festivalio bendruomenę ir kiekvieną jos žmogų, ir linkiu malonių įspūdžių bei šilto ir atviro bendravimo. Kuo geriausio kloties, puoselėjant ir tęsiant Thomo Manno ir jo dvasinių tėvynainių pastangas ir darbus!